

Konflikt moralny

Kristen L. Cole

Adiunkt Studiów Komunikacyjnych, Denison University, OH, USA

Znaczenie

Konflikt moralny pojawia się w sporach, w których jednostki lub grupy wykazują różnice w głęboko zakorzenionych wartościach moralnych wymykających się bezpośredniemu tłumaczeniu lub porównaniu z innymi wartościami. Wartości moralne obejmują wiedzę, przekonania i wartości wykorzystywane do oceny doświadczeń i perspektyw innych ludzi. Tworzą one normy postępowania, a ich założenia i towarzyszące im sposoby myślenia tworzą poglądy na świat odzwierciedlane w sposobach zachowania i komunikowania się. Różniące się normy są niewspółmierne i dlatego uniemożliwiają stronom w sporze wzajemne porozumienie we wspólnym systemie odniesienia lub możliwość wzięcia pod uwagę perspektywy drugiej strony. W praktyce oznacza to, że uczestnicy sporu często stają się uczestnikami dobitnych, nieprzyjemnych, a czasami nawet gwałtownych form komunikacyjnych.

Obszary zastosowań

Pojęcie konfliktu moralnego jest przydatne zarówno dla badaczy, jak i praktyków. Jego koncepcja jest zgodna z teorią CMM (Coordinated Management of Meaning), jest ona zatem wykorzystywana do zrozumienia wzorców komunikacji i ich potencjalnej transformacji. Z biegiem czasu projekt dotyczący konfliktu moralnego przekształcił się w program o nazwie *Transcendent Communication project*, wykorzystywany przez osoby zainteresowane zrozumieniem tego, jak współpraca i dialog

społeczny umożliwiają wyjście poza konflikt nierozwiązywalny.

Miejsce w dialogu międzykulturowym

Chociaż koncepcja konfliktu moralnego nie poświęca szczególnej uwagi źródłom wartości moralnych i różnicom między nimi, są one zakorzenione w grupach i zwyczajach kulturowych, oraz w rozumieniu kulturowym.

W przeciwieństwie do dialogu międzykulturowego, dyskutanci w konfliktach moralnych często nie są świadomi – często z wyboru - sprzecznych ze sobą założeń moralnych. Podobnie, jak w przypadku dialogu międzykulturowego, rozwiązanie konfliktu moralnego wymaga od uczestników wspólnego działania w celu znalezienia nowych, odmiennych sposobów komunikacji.

Przestrzeń do dalszych badań

Badania nad konfliktem moralnym muszą zwracać większą uwagę na rolę mediów i technologii w przedstawianiu go i interweniowaniu w przypadkach jego występowania. To, co nadal zostało do zbadania obejmuje analizowanie jak wzory konfliktu moralnego są kształtowane w odpowiedzi na różnice w hierarchii, badanie w jaki sposób czynniki pozaludzkie, takie jak przedmioty i miejsca, zyskują znaczenie moralne w konflikcie oraz w jaki sposób konflikty są skuteczne w osiągnięciu komunikacji transcendentnej .

Źródła

- Freeman, S. A., Littlejohn, S. W., & Pearce, W. B. (1992). Communication and moral conflict. *Western Journal of Communication*, 56 (4), 311-329.
- Littlejohn, S. W. (2004). The transcendent communication project: Searching for a praxis of dialogue. *Conflict Resolution Quarterly*, 21(3), 337-360.
- Littlejohn, S. W., & Cole, K. L. (2013). Moral conflict and transcendent communication. In J. Oetzel & S. Ting-Toomey (Eds.), *The Sage handbook of conflict communication* (2nd ed., pp. 585-608). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Pearce, W.B., & Littlejohn, S. W. (1997). *Moral conflict: When social worlds collide*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Tłumacz: Michał Bogucki